

RA YOHO ´MEHNI

Hnini Atarjea • Hnini Coroneo • Hnini Doctor Mora • Hnini Jerécuaro • Hnini Santa Catarina • Hnini Tierra Blanca

La democracia
se vive
todos los días

´Na.- ¿To´o di hmat´i?

Ga´tho ya jö´i to´o ne da mpefi, ne ga´tho ya hmunts´i dega ya njuahna nts´utp´i, nkabune ya hmunts´i dega ya jö´i tho, to´o ne da mpefi, njabu da nja ya njuhni ha ya ´mefi, ne ha gekua da hmö teme da mefi ya jö´i ha ya hmunts´i: ´mefi dega nts´utp´i ha ya hnini, ´mefi dega ya hoga nt´ut´i, ne ya ´mefi dega ya nt´ut´i dega ya ´mede, njabune xa mahyoni ra ´mefi ya hmunts´i ha ya hnini, ngu hnini Atarjea, hnini Coroneo, hnini Doctor Mora, hnini Jerécuaro, hnini Santa Catarina, ne hnini Tierra Blanca, pa njabu da nja xahñio ya ´mefi dega ya njuahna nts´utp´i, nuwa ha ma ´muiju, ra jeya: yoho ´mo, ´nate ma ´rato.

Yoho.- ¿Habu da tsa da ´yot´i ra thuhu ya jö´i to´o ne da mpefi ha ya hmunts´i?

Ga´tho ya jö´i to´o ne da mpefi, pets´i teme da ´yot´i ya thuhu ha ´ñü, dega ya hmunts´i ya njuahna nts´utp´i (SICE) ne njabu ko ra nfats´i nuna ´ñü nxidi www.ieeg.mx njabu ne da tsa gi kut´i ko nuna ´ñü ne <https://sice.ieeg.mx/#/aspirante/login>.

Hñü.- ¿Teme mada t´apa´i pa gi kut´i ha nuna

Gogehia ma da t´apa´i	
I.	IGe xka ´mui nuwa ha ma hai ´Monda, ge hinxka ´mui ha ma ´na hai; ge gi ´ñiëna di ne ma ´Monda, ge nuga da hoga jö´i ne ge di ne ga mpefi ha hmunts´i;
II.	Gi pets´i xahñio ga´tho ri he´mi ha ya njuahna nts´utp´i, ne ri dö he´mi INE;
III.	Ha ri te gi pets´i ´na hoga ´mui, hindi pets´i teme xka ntunkui ya jö´i, honse da tsa da t´a´i mpumbi ´mu to´o bi xaxa´i;
IV.	Gi ´mui nuwa hai Nt´at´i, ne pets´i te xka ´mui ndunthi ya pa ha nuna ´mui, ne ge pets´i te gi pets´i po ma tsi tuki kut´a ya jeya ha ri ´mui, honse da mpumba´i ´mu xka ´o ha ngü nt´üdi, ´mu xka mpefi, ne ´mu xka ja ya nxëni dega ´rato nzönö ha ngü nt´üdi. ;
V.	Ge hinchá thüxa ri thuhu ge magi ma dega ndö ha ya hmunts´i njuahna nts´utp´i, ne ge hindi pets´i te xka kut´i ha ya njuahna nts´utp´i, ha nuya ya goho jeya bi thogi. ;
VI.	Nkabu ne hinxka mpefi ha ya hai Nt´at´i, ne ha ya hnini, nkabu hinda t´a´i ´mefi. ;
VII.	Hinxka pets´i ´mefi ha ya hnini, ha ya ´mui, ne ha ya dö ngü hai nuwa ha ´Monda. ;
VIII.	Hinxka mpefi ra nuya ya goho jeya bi thogi, ´ne hinxka mpefi ha ya ha ya hmunts´i dega ndö nts´utp´i ´i, hingi pets´i te da ´o ha ya ´mefi dega ha ya ngu nts´utp´i, hindi pets´i te da mpefi ´mu handi da ´ñut´i nuwa ha ´Monda, ha hai Nt´at´i, ha ngu nts´utp´i, ne ha ya ngu hyoka he´mi, hindi pets´i teme da mpefi ha ya ngu ne ha ya dö ngu nts´utp´i, hindi pets´i teme da mpefi ha ´Monda, ha Nt´at´i, nixi ha ya ngu dega nts´utp´i, hindi pets´i te da mpefi ne ha ya hnini, ne ha ya ´mui.
IX.	Hingi ´yo ha ´na hmunts´i dega juahna nts´utp´i.
X.	Pets´i te gi ´mui ha nuna hnini ne ha nuna hmunts´i.
XI.	Pets´i te dan ja nu ya hmö ´bi gohi ha ra dö he´mi ´Monda, ha ra ´mehni ya hñü, ne dega ra hñü ya hmö ge di ëna ge pets´i teme ga nxixu xahñio, nkabu mö ra ´mefi hñöto ne ma hñöto, dega ga nxixu xahñio, hindi pets´i teme xa zu´i ya nts´utp´i, hindi pets´i te gi pets´i ´na ts´ui nge´a gi ne ge hyosee, njabu ne gi xaxi ri ndö´yo, hindi pets´i te gi ntuhni ha ri ´mui ne ha ri mengü, hindi pets´i te gi ja ntuhni ko ri mengü, nixi gi tsani ne ´yapa ra ndö´yo, hindi pets´i te gi xaxi ya ´mehñö, ya dönxu, nixi hinkonto ´ñoho ne dönxu. ´Mu ya jö´i ´nañö hindi pets´i teme ga mohu, nkabu ne hindi pets´i te ga thuhu ya böjö, da tsa gi tü ya böjö pege gi jüt´i, mina dega tsi tuki pege hö gi jüt´i, nkabu da t´ëna ge nu´i hinta gi tü.

Goho.- ¿Gogehia ya he´mi pets´i te gi üdi pa da t´a´i ´mefi?

He´mi	Jö´i ne da ´ñut´i ha ra hmunts´i hnini
Curriculum Vitae gogehna he´mi di thoni pa da tsa da thüxi ri thuhu ha nuna hmunts´i, nuna he´mi pets´i te da ´mui ra k´oi ri da, tsi t´uko k´oi ko gatho ra njöti si hmi, nkabu ne ra hmepya ri nt´ot´i.	He´mi F1
Pets´i te gi hñüts´i habu xka ma ngu nt´üdi ne ge gi japi ha he´mi ra hmepya ri nt´ot´i.	He´mi F2
Pets´i te gi pets´i he´mi habu di mongi ne di hüxi ri thuhu ne di mongi habu ga ´mui, ne ´na he´mi ko kut´a jeya ge di ëna ge goge´i, nuna he´mi go mada ´ra ´i ndö ts´utp´i ha ri hnini (nuna ´mefa he´mi ge pa ya jö´i nu xpa ´mui ha ma ´na hai), xahmo gi pets´i ya he´mi Xahñio gi pets´i ya he´mi dega ya ngu nt´üdi haxkui´o, pege hinda zots´e ne ge hinda thogi ´rato nzönö, xa mahyoni gi üdi nuya ya he´mi.	Hö da nja
Gi pets´i ri dö he´mi ya thuhu INE (Ra ´met´o hmi, ne ra hmi mote).	Hö da nja
Gi pets´i ri he´mi habu hñts´i ra ´mede ri ´mui, ne ge di mongi teme ra thuhu ha ´mui ri ngu, ha nuna he´mi da ´mui ra thuhu ri ´mui, ne ri hnini. Nuna he´mi hindi pets´i te da thogi ma de hñü nzönö.	Hö da nja
Di mö ge nu hüxkua ge hö majöni: ngu mongi ra xeni ´mehni; hñü ´ret´a ma hñöto, ra ´mede VII dega ra dö he´mi ´Monda, ne ra hñöto ´ret´a ma hñü dega nö´ö LIPEG, ne ge di mpefi pa hinda nja ya ntuhni ha ya hmunts´i ko ya dönxu ne ga´tho nu´i nañö ya feni, ge hingi pödi ha ´mehñö wa ´ñoho.	He´mi F3
Nuwa ha ´mukua ya ´mefi, pege pets´i te t´üdi ya he´mi, ngu nuya hüxkua nuwa hñëhmöts´u : - Nuwa ha ´mukua ya ´mefi xa thoki pa ya hmunts´i ne da ma ha ya juahna nts´utp´i ne ge nuna GOSC - Da tsa gi mats´ase ri ´ye ge gi ne gi mase ha ya juahna nts´utp´i.	He´mi F4 He´mi F5
´Na nt´ot´i habu di hñts´i yo´a gi ne gi kut´i ha ´mefi dega hmunts´i dega ya njuhna nts´utp´i, hyoki ha yoho ya nxidi, japi ra nt´ot´i ko Arial ne ra ´mede ya ´ret´a ma yoho, ne ya ja xahñio ´mefi.	Hö da nja
Ya he´mi habu da mo ge nuna jö´i ho pödi ya ´mefi dega ya njuhna nts´utp´i, ne ga´tho nu da ´mehni.	Hö da nja
Pets´i te gi üdi ya ´mehni xka jase, ya ´mefi ko ya ngü nt´üdi xka hoki, ya he´mi di muwi, ne ma ´ra ya he´mi ma mahyoni, ya he´mi ge di mongi ri hoga ´mui.	Hö da nja
Gi ungi nseki pa nkabu da thüxi ri thuhu, ne ra ´mefa da ts´o´i pa gi mpefi, ne nkabu gi ungi nseki ne pa da nxëni ri he´mi, nuya ya nxëni ge ma da nja pa nuna ´mefi ma da nja, ne njabu da födi xahñio teme gi pödi gi pefi.	He´mi F6
Da mats´i ra ´ye to´o ne da mpefi, ne da ´ñiëna xi di ´yowa maga mfehu, ne da t´ëna nuya gehna hmunts´i ma da mpefi ´met´o.	He´mi F7

Kut´a. ¿Ndana nu´u ya he´mi pets´i te da ´ñüdi ya jö´i nu ne da mpefi, ya jö´i to da mats´i ra ´ye, ne mina ya hmunts´i to´o da mats´i ra ´ye

(da mats´i ra ´ye ya hmunts´i ñuhu, ya botho jö´i, ya jö´i di hñëni, ya yolu jö´i, ya xita jö´i, ne ya jö´i xpi hñehe ma ´ra ya hai pa nuwa ha ma Nt´at´ihu)

Ya hmunts´i pets´i te da t´oxe ´met´o.	Teme ra thuhu ya hmö ha hmunts´i	He´mi ´mukua pa gi hñëti
Ya jö´i Hñöñhö ne ge ñuhu	Ya bi t´ëna ge höö	- He´mi F7 - He´mi habu di mongi ge ga ´mengü ha ´na ´mui ge ho Hñöñhö, ge ga ñuhu, he´mi ge go ma da ´ra ´i ri ndö ñuhu ha ri ´mui hnini, ha gekua hñts´i ge ga ñuhu, ne ge da t´a´i njuna dö nt´ot´i, ge nuna he´mi go da ´ra ´i ne ya xita ge ho di pö´i ge ga ñuhu, da tsa da ´ra ´i ne ri ndo nts´utp´i ha ri hnini, nuna he´mi ge go da tsa da ´ra ´i ne nö´ö jö´i ge´o ha hmunts´i dega ya Hñöñhö nuni ha ma haihu Nt´at´i. (He´mi F7).

Ya hmunts´i pets´i te da t´oxe ´met´o.	Teme ra thuhu ya hmö ha hmunts´i	He´mi ´mukua pa gi hñëti
Ya botho jö´i	Hingi hëi	He´mi F7
Ya jö´i di hñëni	Ya bi t´ëna ge höö	- He´mi F7 - He´mi habu di mongi ge gi hñëni, ne da t´ëna ho di hñëni tsi pale, hñëti teme hüxkua: - He´mi mada ´ra ´i ngu dega nt´othe, ne ge ha mada ntuni teme gi ja, ne yo´a gi hñëni - Nuna he´mi mada t´ai ha hüxkua teme gi ja, ne ha magi hogi wa hina, nuna he´mi pets´i te da hñö ri k´oi ne ri thuhu, nkabune gi japi ri njuna nt´ot´i, pets´i teme da ma ra dö he´mi nö´ö jö´i di othe´i, ne ge gogehna jö´i pödi teme gi ja.
Ya jö´i ge ya yolu	Hingi hëi	He´mi F7
Ya jö´i ge ya xita	Hingi hëi	He´mi F7
ya jö´i xpi hñehe ma ´ra ya hai pa nuwa ha ma Nt´at´ihu	Ya bi t´ëna ge höö	- He´mi F7 - He´mi habu di mongi ge xkui ´ñehë ha ma ´na ´mui hnini, pe ge nubia gi ´mui Nt´at´i, ne ge hüxkua tema mada t´a´i. - Ri he´mi ra thuhu INE pa da tsa gi juahni ri ntsutp´i de ri ´randi. - Da tu ri thuhu ha ra he´mi IEEG njabu gi juahni ri nts´utp´i de nuni ri ´randi. - Dan tu ri thuhu ha ya he´mi ge ga mengü ha ma ´na hai hnini. - Pets´i te gi hñö ma ´na ri he´mi pa gi mö ge goge´i.

´Rato.- ¿Ndana nu´u ya ´mefima da ts´o kui ya hmunts´i?

Njuahna nts´utp´i	Teme ra ´mefi
Ya hmunts´i pa ya njuhna nts´utp´i ha ya hnini	´Rato ´Ret´a ma yoho ´Rato Ge go ndö ha hmunts´i consejería propietaria consejería supernumeraria
Ya hnini	Hnini Atarjea, hnini Coroneo, hnini Doctor Mora, hnini Jerécuaro, hnini Santa Catarina ne hnini Tierra Blanca.

Hñöto.- ¿Ha´mu ma da nja nuna ´mefi, ne hanka ma da ´yo nuna ´mefi?

Hanka ma nja ya ´mefi	´Mukua ha ´mu
Ha´mu ma da ´mots´e nuna ´mehni ne nuna ts´ofo	´Ret´a ma goho ta nuni ´nate ma ´na ra hñöto nzönö.
Ha´mu ma da hñuxi ra thuhu ya jö´i to´o ne ´mefi.	Hñuxi ri thuhu Ha´mu ma da thöi ne da t´üdi ra thuhu ya jö´i. Ra ´Ret´a ma goho ta nuni ´nate ma ´na ra hñöto nzönö. Ra ´Nate ma goho, ra hñöto nzönö, ra jeya: yoho ´mo, ´nate ma ´rato.
Ra nthoki ya he´mi, ne ra ´mehni ya he´mi ha dö hmunts´i	Ra ´Ret´a ma kut´a ta nuni ´nate ma hñöto nzönö, ra jeya: yoho ´mo, ´nate ma ´rato.
Ra nxëni ya he´mi po nö´ö dö hmunts´i	Ra ´Nate ma hñöto pa, ra hñöto nzönö, ta nuni ra ´na, ra guto nzönö, ra jeya: yoho ´mo, ´nate ma ´rato.
Ra nt´ot´i ne ra ntödi ya thuhu dega ga´tho ya jö´i nu bi hñuxi ra thuhu ne nu bi t´embi ge hoo.	Ra nt´ot´i ya thuhu Ma da nxi´i ha xahñio ya he´mi wa hina Ma da nxi´i xahñio to´o bi gohi ne to´o bi thoki ra nxidi dega ho pödi Ra hñü ´ret´a pa, ra hñöto nzönö, ra jeya: yoho ´mo, ´nate ma ´rato. Ra ´na pa, ra guto nzönö, ra jeya: yoho ´mo, ´nate ma ´rato.
Ha gekua ma da nja ´i ri nxidi dega nt´ot´i ha hö gi pödi.	Ma da nja ´i ri nxidi dega ha hö gi pödi Ma da nja ´i ri nxidi dega ha hö gi pödi Ma da hmö ha hö ga hoki xahñio ri nxidi ne ha hö Ha gekua ma da t´üdi ya thuhu ya jö´i, ga´tho nu bi thogi, ne ga´tho nu ma da njapi ya t´ani dega ra nfödi ngu nt´üdi. Ra ´nate ma ´na pa, ra guto nzönö, ra jeya: yoho ´mo, ´nate ma ´rato.
Ha gekua ma da thöni ya nt´ani ne ma da nja ra nxëni ya nxidi dega nt´ani	Ha gekua ma da t´üdi teme bi hñöi ´ra ´na, ne ta ra goho ndehe, ra xeni pa ra mui ´Monda, nuni ra ´ret´a ma guto pa, ra guto nzönö, ne ra jeya: yoho ´mo, ´nate ma ´rato. Ra ´nate ma ´na pa, ra guto nzönö, ra jeya: yoho ´mo, ´nate ma ´rato.
Ra nxëni ya nxidi bi njaji ha hö gi pödi	Ra ´nate ma yoho pa ne ra ´nate ma hñü pa, ra guto nzönö, ra jeya: yoho ´mo, ´nate ma ´rato.
Ha gekua ga´tho ya jö´i ma da ungi ra hmö dega ra fëni	Ra ´nate ma goho pa ne ra ´nate ma guto pa, ra guto nzönö, ra jeya: yoho ´mo, ´nate ma ´rato.
Ge mahyoni ra hmö ya ngü nt´üdi ne ya nt´ani	Ge mahyoni ra hmö ya ngü nt´üdi ne ya nt´ani Ma da t´üdi teme bi hñöi ´ra ´ihu, ha gekua ma da boni ri thuhu ge ga thogi, ne hanka bi gohi ya ´mefi. Ra hñü ´ret´a pa, ra guto nzönö, ra jeya: yoho ´mo, ´nate ma ´rato.
Ha gekua ma da hmö ne ma da neki ha ga thogi ne nkawa mada gohi.	Ra ´na pa, ra ´ret´a nzönö, ra jeya: yoho ´mo, ´nate ma ´rato.
Ha gekua ma da hmö ne ma da t´üdi hanka bi gohi ya hmunts´i dega ya njuhna nts´utp´i, ha ya hnini	Ra guto pa, ra ´ret´a nzönö, ra jeya: yoho ´mo, ´nate ma ´rato.

Guto.- ¿Tema ra pa, ne tema ra xeni pa ma da nja ra nt´ot´i ya thuhu, ne pa ga´tho ya jö´i nu ne da ´ñut´i?

Ra nt´ot´i ne ra mats´a ´ye ya jö´i, ma da nja nuni ha ra xeni pa ra ´ret´a ma yoho xüdi, nuni ra pa ´ret´a ma goho pa, ra hñöto nzönö, ta nuni ra ´nate ma hñü nxüi ko kut´a ´reta ma guto nxüi, nuni ra pa ´nate ma ´na pa, ra hñöto nzönö ra jeya, yoho ´mo ´nate ma ´rato, ne gi kut´i nuwa SICE ha: <https://sice.ieeg.mx/#/aspirante/login>

Pa da ´yot´i ra thuhu, ga´tho ya jö´i to´o ne pets´i teme gi pefi nuya ya hmö:

- Hñëti ne nehe he´mi bi thoki, ne hñëti k´oi bi thoki pa gi hñüxi ri thuhu, ne hñëti hanka ma da thoki ya he´mi pa gi pehni ha ´ñu dega bojö fëni.
- Ga unhñu ya nfödi nu ma da t´adi ne nu ma da ´yapa´i nuna ´mefi ko ra nfats´i SICE.
- Pets´i te gi pots´e ya he´mi bi t´ap´a´i ha nuna ´mehni ha nuni ha SICE, ge pets´i teme magi hoki ne da nfaxi xahñio ya he´mi, pa njabu gi pehni ha ´ñu dega bojö nfödi.

Ga´tho ya jö´i nu ne da mats´i ra ´ye, ge ne da mpefi ha ya hmunts´i dega ya hnini, mahyoni da ma ha ra hnini ha ba ´mui, nkabu ngu hñts´i ha nuna he´mi ha ra hnü hmö dega nuna ´mehni.

´Ret´a.- ¿Ya ´mefi pets´i ´na ra njüt´i?

To´o da gu ya ´mefi, ho pets´i te da t´umbi ´na ra njüt´i, da t´ëna ge ho bi theti mi mpefi, ne ge ya hmunts´i nuwa ha ´mefi ge go ma da ´ñena ho ga´tho di monñe ge ho da t´umbi ra böjö.

